

Το Πένταθλο είναι στενά δεμένο με τον Πηλέα (τον «άνθρωπο του Πηλίου», όπως δηλώνει το όνομά του), γιο του Αιακού και εγγονό του Δία. Παιδιά της Ενδηίδας, αυτός και ο Τελαμώνας, ζήλευαν τον ετεροθαλή τους, Φώκο, στον οποίο είχε μεγάλη αδυναμία ο πατέρας τους. Την ώρα που οι τρεις τους αγωνίζονταν στο πένταθλο, ο Πηλέας έστειλε τον δίσκο στο κεφάλι του Φώκου που έμεινε στον τόπο. Υπάρχει όμως και η άποψη ότι τότε το πένταθλο δεν υπήρχε. Το επινόησε ο Ιάσωνας για χάρη του Πηλέα, όταν αυτός, σε αγώνες των Αργοναυτών στη Λήμνο, έχασε στους τελικούς όλων των αγωνισμάτων, εκτός από αυτό της πάλης. Ο Ιάσωνας ένωσε την πάλη με άλλα τέσσερα αγωνίσματα, οπότε, με βάση τη συνολική βαθμολογία, ο Πηλέας αναδείχτηκε πολυνίκης. Έτσι, λένε, δημιουργήθηκε το πένταθλο. Έτσι κι αλλιώς, ο Πηλέας ήταν σπουδαίος αθλητής. Σε άλλους αγώνες, στην ίδια εκστρατεία, νίκησε σε αγώνα δρόμου και βραβεύτηκε με ένα πέπλο που αθλοθέτησε η Αθηνά. Και αργότερα, όταν γύρισαν οι Αργοναύτες και ο βασιλιάς της Ιωλκού, Πελίας, πέθανε, ο ήρωας μετείχε στους ταφικούς αγώνες και μάλιστα νίκησε την Αταλάντη στο αγώνισμα της δισκοβολίας, αν και υπάρχει η εκδοχή ότι νικήθηκε από αυτήν στην πάλη.

Μετά τον φόνο του Φώκου, ο Αιακός έδωσε τους δυο άλλους γιους του από την Αίγινα. Ο Τελαμώνας πήγε στη Σαλαμίνα όπου έγινε βασιλιάς κι απέκτησε γιο τον Αία. Ο Πηλέας μάζεψε τους Μυρμιδόνες κι έφυγε στη Θεσσαλική Φθία, όπου τον καλοδέχτηκε και τον εξάγνισε ο βασιλιάς Ευρυτίωνας. Ο Πηλέας παντρεύτηκε την κόρη του βασιλιά, Αντιγόνη, και πήρε προίκα το ένα τρίτο του βασιλείου. Πεθερός και γαμπρός αποδέχτηκαν την πρόσκληση του Μελέαγρου να μετάσχουν στο κυνήγι του Καλυδώνιου κάπρου. Εκεί, ο Πηλέας ξεμονάχιασε κάποια στιγμή το άγριο θηρίο και ξαπόστειλε το δόρυ του εναντίον του. Ο κάπρος όμως απέφυγε την βολή. Το δόρυ χτύπησε τον Ευρυτίωνα που ερχόταν από την άλλη πλευρά και τον άφησε στον τόπο. Ο Πηλέας έγινε φονιάς για δεύτερη φορά, αυτή ακούσια.

Αν και νόμιμος διάδοχος, εγκατέλειψε το βασίλειο της Φθίας στα χέρια της γυναίκας του, της Αντιγόνης, και έφυγε στην Ιωλκό. Βασίλευε εκεί ο Άκαστος, ο γιος του νεκρού πια Πελίας, που επίσης τον καλοδέχτηκε και τον εξάγνισε από τον φόνο του Ευρυτίωνα. Εγκαταστάθηκε στην Ιωλκό, φιλοξενούμενος του βασιλιά. Που όμως είχε γυναίκα του την Αστυδάμεια, νέα, όμορφη και βαθιά ερωτευμένη με τον Πηλέα. Στις ερωτικές της προτάσεις, συνάντησε την πεισματική άρνηση του ήρωα. Ίσως και να ήθελε να σμίξει μαζί της αλλά δεν μπορούσε να το κάνει αυτό στον άνθρωπο που τον φιλοξενούσε και του είχε φερθεί τόσο καλά.

Η Αστυδάμεια φρένιασε. Για να τον εκδικηθεί ή επειδή νόμιζε πως αιτία της άρνησής του

ήταν το ότι ήθελε να μείνει πιστός στην γυναίκα του, έπιασε και έγραψε στην Αντιγόνη ότι ο καλός της ετοιμαζόταν να παντρευτεί την Στερόπη, μια από τις κόρες που απέκτησε με τον Άκαστο (η άλλη ήταν η Λαοδάμεια). Η Αντιγόνη το πίστεψε. Στην απελπισία της, πήγε και κρεμάστηκε.

(τελευταία επεξεργασία, 28 Μαΐου 2021)